

Agnieszka KLIMSKA
Marcin KLIMSKI
IEiB UKSW Warszawa

Eko – kultura jazdy samochodem

Wprowadzenie

Wychowanie człowieka skierowane na kształtowanie w nim postaw i nawyków pro ekologicznych oraz wrażliwości na sprawy środowiska przyrodniczego to niektóre z zadań, jakie stawia sobie ekoedukacja. Wyrazem jej założeń zarówno w aspekcie formalnym jak i nieformalnym są tworzone programy ukazujące nowe rozwiązania w celu pozyskiwania odbiorców propagujących właściwe zachowania w poszczególnych grupach społecznych. Ważne jest, aby proponowane przedsięwzięcia znalazły odzwierciedlenie w życiu codziennym każdego człowieka. Należy je zatem powiązać z praktycznymi działaniami i konsekwentnie realizować. Wdrażanie konkretnych postulatów edukacji środowiskowej można rozpocząć od wybrania takich, które nie wymagają od nas od razu radykalnej reorganizacji powszechnie stosowanych nawyków. Jednym ze sposobów aktywizowania nieformalnej edukacji środowiskowej może stać się zmiana dotychczasowego stylu jazdy samochodem polegająca na podnoszeniu jej kultury.

Koncepcja Eco-driving

Eco-driving w ogólnym rozumieniu oznacza ekonomiczną i jednocześnie proekologiczną jazdę samochodem. Polega ona na modyfikowaniu nawyków kierowcy w celu osiągnięcia jak najbardziej wydajnej i efektywnej jazdy samochodem, przy jednoczesnym zminimalizowaniu negatywnych skutków dla środowiska. Idea ta, rozumiana jako zrównoważony i płynny styl prowadzenia samochodu, powstała około 10 lat temu w Finlandii i Szwajcarii.¹ Obecnie jest dość mocno zakorzeniona w Europie Zachodniej i Skandynawii, ale także w Polsce znajduje coraz większe grono zwolenników. Jak dotąd w naszym kraju nie

¹ http://moto.gorzow.pl/?action=aktualnosci&type=show_news&news_id=2369, data wejścia: 02.03.2009, godz. 16.30.

wypracowano nazwy dla tego sposobu prowadzenia samochodu, jednak są tu stosowane takie terminy jak Eko-kierowca, Eko-jazda.²

Chcąc wdrożyć zasady eco-drivingu należy zapoznać się z kilkoma założeniami, które pozwalają na ograniczenie zużycia paliwa i jednocześnie są korzystne dla środowiska. Ich realizacja nie jest uciążliwa, najogólniej sprowadza się do określonego operowania gazem, hamulcami i biegami.

Rozpoczynając jazdę samochodem zasadne jest uruchamianie silnika bez dodawania gazu oraz nierozgrzewanie go na postoju. Osiąganie pożądanej temperatury uzyskuje się podczas jazdy samochodem bez utraty nadmiernej ilości paliwa. Zmiana biegów powinna odbywać się zanim dojdzie się do maksymalnego momentu obrotowego, a jazda musi być kontynuowana na najniższym z możliwych biegów przy możliwie najniższych obrotach. Przyspieszenie samochodu winno następować w sposób dynamiczny przy dociśnięciu pedału gazu do trzech czwartych jego głębokości. Dojeżdżając do skrzyżowania czy sygnalizacji świetlnej najlepiej, aby samochód toczył się na biegu. Eko-jazda całkowicie wyklucza jazdę na tzw. luzie, zaś hamowanie odbywa się głównie silnikiem. Niepotrzebne przyspieszanie i gwałtowne hamowanie zwiększa znacznie zużycie paliwa. Ważne jest ponadto wyłączanie silnika na postoju trwającym powyżej 30 sekund. Do wzrostu zużycia paliwa przyczyniają się również: niewłaściwe ciśnienie powietrza w oponach (zasadne jest kontrolowanie stanu ogumienia przynajmniej raz w miesiącu), jazda z dodatkowym niepotrzebnym obciążeniem, zwiększanie oporu aerodynamicznego samochodu (bagażniki dachowe, uchwyty rowerowe czy boksy narciarskie powinny być demontowane w momencie gdy nie są używane), nieprzemysłane używanie klimatyzacji (pomocne w uzyskaniu szybszego i skuteczniejszego schłodzenia wnętrza pojazdu jest jego wcześniejsze przewietrzenie).³

Podsumowanie

Przyjęcie zasad eco-drivingu ma nie tylko ekonomiczny wymiar, który kierowca może odczuć już po pewnym czasie. Oznacza także troskę o zasoby naturalne środowiska poprzez obniżanie emisji di tlenku węgla, minimalizację efektu cieplarnianego.⁴

Zmiana stylu jazdy jest zatem warta poparcia i propagowania w społeczeństwie. Realizacja tej formy edukacji środowiskowej została przyjęta przez niektóre ośrodki szkolenia kierowców oraz akademie technik jazdy. Placówki te poza ekonomicznym i pro środowiskowym znaczeniem tej kultury jazdy przypisują jej również popularyzację bezpieczeństwa na drogach.

² Por. A. Sowa, *Ecodriving*, „Zielone brygady. Pismo Ekologów” nr 11 (232)/2007.

³ <http://www.capri.pl/forum/264257>, data wejścia: 02.03.2009, godz. 16.34.

⁴ <http://sevencastles.spaces.live.com/blog/cns!7C5A2F3DB6C97D9A!23106.entry>; http://www.uk-energy-saving.com/eco_driving.html, data wejścia: 02.03.2009, godz. 16.40.

Warto dopowiedzieć, że aspekt „eko” jest obecnie uwzględniany i promowany przez niektórych producentów samochodów. Firmy w wyposażeniu samochodów proponują system Stop&Go czy Start-Stop. Polega to na montowaniu w samochodzie systemu, który automatycznie wyłącza silnik podczas nawet krótkiego postoju na biegu jałowym ograniczając przez to zużycie paliwa. Eco-driving jest dobrą propozycją dla osób, które chcą włączyć się w praktyczną ochronę środowiska na drodze.

Eco driving

SUMMARY

The article touches on the question of eco-driving – a conception which offers a turn of the style of driving into more economical and more favourable to the environment.

There have been shown the assumptions of eco-driving which provide a reduction of fuel consumption and, thanks to that, a saving of money and environment's components.

The increase of a driving culture thanks to eco-driving may become one of the method of activation the informal environment education.